

Sygn. akt II AKa 322/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 lutego 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, II Wydział Karny, w składzie:

Przewodniczący:	SSA Izabela Dercz
Sędziowie:	SA Piotr Feliniak SO del. Sławomir Lerman (spr.)
Protokolant:	sekr. sądowy Jadwiga Popiołek

przy udziale K. G., Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej w Łodzi

po rozpoznaniu w dniu 12 lutego 2015 r.

sprawy

P. Ł.

oskarżonego z art. 217 §1 kk, art. 156 §1 pkt 2 i §3 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Okręgowego w Płocku

z dnia 14 października 2014 r., sygn. akt II K 117/13

I. Zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- a) uchyla rozstrzygnięcie o karze łącznej pozbawienia wolności zawarte w punkcie 3;
- b) w punkcie 1 w opisie czynu przypisanego oskarżonemu w miejsce słów „dwu – trzykrotnie” wpisuje „co najmniej dwukrotnie”, zaś wymierzoną karę pozbawienia wolności obniża do lat 3 (trzech);
- c) na podstawie art. 85 kk, art. 86 § 1 kk i art. 87 kk wymierza oskarżonemu karę łączną 3 (trzech) lat pozbawienia wolności.

II. Utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok w pozostałej części.

III. Zwalnia oskarżonego od kosztów sądowych za postępowanie przed sądem II instancji.

Sygn. akt: II AKa 322/14

UZASADNIENIE

P. Ł. został oskarżony o to, że:

I. w dniu 3 marca 2013r. na ul. (...) w P., poprzez wielokrotne zadawanie rękoma uderzeń w twarz i głowę oraz tułów M. C., naruszał jej nietykalność cielesną,

tj. o czyn z art. 217§ 1 k.k.,

II. w dniu 3 marca 2013 r. w mieszkaniu nr (...) przy ul. (...) w P., poprzez wielokrotne zadawanie obutymi nogami kopnięć w okolice brzucha M. C. oraz naskakiwanie na nią spowodował u w/w ciężki uszczerbek na zdrowiu - rozległe obrażenia wewnętrzne w postaci: pęknięcia śledziony, krwiaka jamy otrzewnej, pęknięcia dwunastnicy, rozerwania krezki jelita grubego, przy czym pęknięcie śledziony i dwunastnicy z krwiakiem jamy otrzewnej spowodowało chorobę realnie zagrażającą życiu, a usunięcie śledziony spowodowało inne ciężkie kalectwo, w następstwie czego doszło do powikłań i niewydolności wielonarządowej oraz posocznicy, skutkujących jej śmiercią w dniu 10 maja 2013 r. w P.,

tj. o czyn z art. 156§ 1 pkt 2 i §3 k.k.,

Wyrokiem z dnia 14 października 2014 roku Sąd Okręgowy w Płocku:

1. oskarżonego P. Ł. uznał za winnego tego, że 3 marca 2013 r. w P. umyślnie dwu - trzykrotnie uderzył z góry silnie w brzuch obutą nogą, leżącą w tym czasie na podłodze, M. C., czym spowodował u niej pęknięcie śledziony, rozerwanie poziomej części dwunastnicy i rozerwanie lewej połowy krezki jelita grubego, stanowiące ciężki uszczerbek na zdrowiu pokrzywdzonej w postaci choroby realnie zagrażającej życiu, to jest popełnienia przestępstwa przewidzianego w art. 156§1 pkt 2 k.k. i za to na podstawie art. 156§1 k.k. wymierzył mu karę 4 lat pozbawienia wolności,

2. oskarżonego P. Ł. uznał za winnego tego, że wcześniej, tego samego dnia 3 marca 2013 r. w P., kilkakrotnie uderzył torebką damską i ręką M. C., naruszając w ten sposób umyślnie jej nietykalność cielesną, to jest popełnienia przestępstwa przewidzianego w art. 217§1 k.k. i za to na podstawie art. 217§1 k.k. i art. 34§1 k.k. wymierzył mu karę 1 miesiąca ograniczenia wolności,

3. na podstawie art. 85, art. 86§1, art. 87 k.k. wymierzył oskarżonemu karę łączną 4 lat pozbawienia wolności, na której poczet, na podstawie art. 63§1 k.k., zaliczył okres tymczasowego aresztowania od 3 marca 2013 r.,

4. na podstawie art. 230 k.p.k. polecił zwrócić rzeczy osobiste zbędne dla postępowania, stanowiące dowody rzeczowe według liczby porządkowej 3 i 4 wykazu na k. 569 akt sprawy:

a) będące pozycjami 1-5 spisu i opisu rzeczy na k. 30 i pozycjami 1-2 spisu i opisu rzeczy na k. 55 akt - dzieciom zmarłej pokrzywdzonej, świadkom M. R., R. S. i Ł. C.;

b) będące pozycjami 6-13 spisu i opisu rzeczy na k. 30 akt – P. Ł. lub osobie przez oskarżonego wskazanej;

5. na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił skazanego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

Apelację od powyższego wniósł obrońca oskarżonego P. Ł..

Zaskarżył on powyższy wyrok w całości na korzyść oskarżonego. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił on:

I. mającą wpływ na treść wyroku obrazę przepisów postępowania, a mianowicie:

1. obrazę art. 5 § 2 k.p.k. wskutek dokonania ustalenia, iż P. Ł. miał „umyślnie dwu - trzykrotnie” uderzyć M. C. w brzuch obutą stopą. Skoro Sąd nie mógł usunąć wątpliwości, czy owych uderzeń miało być dwa czy trzy - aczkolwiek w ocenie obrony istnieją dowody jedynie na jedno uderzenia, które nie mogło doprowadzić do ustalonych obrażeń - to powinien przyjąć wersję najkorzystniejszą dla oskarżonego w myśl zasady in dubio pro reo;

2. obrazę art. 7 i 410 k.p.k. wskutek całkowitego pominięcia bardzo istotnej – szczególnie przy wymiarze kary - okoliczności, iż P. Ł. jest osobą niekaraną. Takie uchybienie miało istotny wpływ na treść wyroku, albowiem niekaralność ma wręcz podstawowe znaczenia dla wyrokowania o karze przez przyzmat zasad i dyrektyw statuowanych normą art. 53 § 1 i 2 k.k.

II. rażącą niewspółmierność - surowość - kary pozbawienia wolności w wymiarze 4 lat orzeczonej wobec P. Ł., skoro jego uprzednia niekaralność - którą Sąd pominął -, stopień winy, motywacja i sposób działania, właściwości i warunki osobiste, sposób życia przed popełnieniem przestępstwa, a także zachowanie się pokrzywdzonych m.in. R. S., mogłyby uzasadniać wymierzenie kary co najwyżej 2 lat pozbawienia wolności – zgodnie zresztą z wnioskiem prokuratora, i to złożonym przy kwalifikacji z art. 156 § 1 pkt 2 i § 3 k.k., a więc surowszej niż przyjął ostatecznie Sąd merita.

W konkluzji apelacji obrońca oskarżonego P. Ł. wniósł o:

- uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu, ewentualnie
- zmianę i wymierzenie oskarżonemu kary 2 lat pozbawienia wolności.

Sąd Apelacyjny w Łodzi zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego P. Ł. okazała się w znacznej części zasadna. Zarzuty wywiedzione przez obrońcę oskarżonego zasługiwały na uwzględnienie.

Trafny okazał się zarzut obrazę przepisów postępowania wywiedziony przez autora apelacji dotyczący obrazę art. 5 §2 k.p.k. wskutek dokonania ustalenia, iż oskarżony miał „dwu – trzykrotnie” uderzyć M. C..

Opierając się na wiarygodnych zeznaniach pokrzywdzonej, uzasadnione jest przypisanie oskarżonemu zadania pokrzywdzonej przynajmniej dwóch uderzeń. Wynika to wprost z uważnej analizy zeznań pokrzywdzonej zacytowanych przez sąd meriti na k-17 pisemnych motywów wyroku. Wobec braku możliwości stanowczego ustalenia w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy, że P. Ł. wymierzył pokrzywdzonej więcej ciosów, mając na względzie zasadę in dubio pro reo wyrażoną w art. 5 § 2 k.p.k., należało uznać, że oskarżony uderzył pokrzywdzoną co najmniej dwukrotnie.

Powyższe stanowiło o konieczności zmiany na korzyść oskarżonego opisu czynu przypisanego mu przez Sąd Okręgowy w ten sposób, że w miejsce słów „ dwu – trzykrotnie” należało wpisać „co najmniej dwukrotnie”.

Drugi spośród zarzutów obrazę prawa procesowego sformułowany przez obrońcę oskarżonego, dotyczy nieuwzględnienia przy wymiarze kary okoliczności, że oskarżony jest osobą niekaraną.

Uznając zasadność tego zarzutu, wobec jego treści i zakresu (oceny przesłanek wymiaru kary – art. 53 § 1 i 2) Sąd Apelacyjny odnie się do niego poniżej, kompleksowo uwzględniając jednocześnie w zakresie rozważań zarzut rażącej niewspółmierności orzeczonej wobec oskarżonego kary.

Zarzut rażącej niewspółmierności kary jako zarzut z kategorii ocen można zasadnie podnosić tylko wówczas, gdy kara, jakkolwiek mieści się w granicach ustawowego zagrożenia, nie uwzględnia jednak w sposób właściwy zarówno okoliczności popełnienia przestępstwa, jak i osobowości sprawcy. (Wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 13 września 2012 r. II AKa 171/12, LEX nr 1217744)

Powyżej wskazane uchybienia odnoszące się zarówno do błędnego wskazania okoliczności popełnienia przestępstwa, jak i pominięcia okoliczności uprzedniej niekaralności oskarżonego, tj. niewskazania cech dotyczących osoby sprawcy, implikowały zatem konieczność zmiany orzeczonej wobec niego kary.

Analiza pisemnych motywów wyroku wskazuje, że Sad I instancji w sposób niepełny ustalił katalog przesłanek warunkujących wymiar kary. Sąd Okręgowy uwzględnił aktualną sytuację życiową oskarżonego, a spośród

podmiotowych i przedmiotowych okoliczności obciążających - motywację, sposób życia, nadużywanie alkoholu, brutalny sposób oraz dużą siłę zadanych przez oskarżonego ciosów, zaś łagodzących - nagłość powziętego zamiaru, próbę pomocy pokrzywdzonej (wezwanie pogotowia).

Sąd I instancji pominął więc istotną, z punktu widzenia wymiaru kary, okoliczność uprzedniej niekaralności oskarżonego.

Kolejnym mankamentem w zakresie wskazania przez Sąd I instancji przesłanek wymiaru kary za czyn z art. 156 § 1 pkt 2 k.k. jest brak uwzględnienia przez Sąd Okręgowy postaci zamiaru z jakim działał oskarżony.

Należy zaaprobować stanowisko sądu I instancji, że w stanie niniejszej sprawy brak jest podstaw do uznania, iż oskarżony chciał spowodować ciężki uszczerbek na zdrowiu pokrzywdzonej. Biorąc pod uwagę jego możliwości intelektualne, zdolność przewidywania podejmowanych działań oraz okoliczności zdarzenia uprawnione jest twierdzenie, że oskarżony przewidywał skutki swojego czynu i godził się na to.

Sąd Okręgowy określając wymiar kary winien zatem wskazać postać zamiaru sprawcy, to jest zamiaru ewentualnego, jako okoliczność upoważniającą do łagodniejszego wymiaru kary niż w przypadku uznania, że sprawca działał z zamiarem bezpośrednim.

Powyżej wskazane okoliczności, które nie zostały wzięte pod uwagę na etapie określenia wymiaru kary przez Sąd Okręgowy, spowodowały konieczność złagodzenia jej wymiaru przez sąd odwoławczy.

Wobec powyższego Sąd Apelacyjny, z uwagi na konieczność ponownego ukształtowania wymiaru kary w związku z czynem przypisanym oskarżonemu w punkcie 1 zaskarżonego wyroku, uchylił rozstrzygnięcie o karze łącznej pozbawienia wolności zawarte w punkcie 3 zaskarżonego wyroku. Następnie biorąc pod uwagę dyrektywy wymiaru kary określone w art. 53 § 1 k.k., nadto mając wzgląd na wyżej wskazane okoliczności łagodzące obniżył do lat 3 wymierzoną w punkcie 1 wobec oskarżonego karę pozbawienia wolności.

Określona w ten sposób kara w sposób należyty odzwierciedla okoliczności popełnionego przestępstwa, stopień jego społecznej szkodliwości, elementy związane z indywidualną sytuacją sprawcy, jak też zapewnia spełnienie celów kary.

Stwierdzić trzeba, że ukształtowana w wymiarze 3 lat, wobec oskarżonego, kara pozbawienia wolności ma wszelkie cechy kary współmiernej i sprawiedliwej, jest adekwatna do stopnia zawinienia oskarżonego oraz stopnia społecznej szkodliwości jego czynu. Odpowiada ona społecznemu poczuciu sprawiedliwości i nie można twierdzić, że jest rażąco niewspółmiernie surowa w rozumieniu art. 438 pkt 4 k.p.k. Nadto wskazać należy, że określenie orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności w niższym wymiarze, czego domaga się obrońca w apelacji, w ocenie Sądu Apelacyjnego nie zapewniałoby realizacji celów stawianych karze.

Orzeczenie w stosunku do oskarżonego odmiennej kary jednostkowej, skutkować musiało także orzeczeniem nowej kary łącznej. Wymierzając tę karę, Sąd Apelacyjny miał w polu widzenia orzeczone kary jednostkowe, a także bardzo ścisły związek czasowy czynów. Zdarzenia rozegrały się jednego dnia na przestrzeni kilkudziesięciu minut, dlatego też możliwym było zastosowanie zasady absorpcji kar. Tak zresztą jak to uczynił Sąd I instancji. Wymierzona oskarżonemu P. Ł. na podstawie art. 85 k.k., art. 86 § 1 k.k. i art. 87 k.k. kara 3 lat pozbawienia wolności, spełnia wszystkie cele stawiane karze, w tym w szczególności uwzględnia potrzebę prowadzenia odpowiedniego procesu resocjalizacji wobec oskarżonego.

W pozostałym zakresie zaskarżone orzeczenie jako odpowiadające prawu należało utrzymać w mocy. Sąd Apelacyjny dokonując analizy orzeczenia Sądu Okręgowego nie stwierdził bowiem tego rodzaju uchybień sądu meriti, które powodowałyby konieczność uchylenia zaskarżonego wyroku i skierowania do ponownego rozpoznania w sądzie pierwszej instancji.

Na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. ze względów słuszności, mając na względzie wynik postępowania odwoławczego zgodny z kierunkiem apelacji obrońcy oraz uznając, że w świetle obecnej sytuacji majątkowej oskarżonego oraz

okoliczności, że odbywa on karę pozbawienia wolności, uiszczenie tych kosztów byłoby dla niego zbyt uciążliwe, Sąd Apelacyjny w Łodzi zwolnił oskarżonego od kosztów sądowych za postępowanie przed sądem II instancji.